

Liefdevolle hommage aan Van de Staak

De laatste dagen van het Atelier Frans van de Staak

Regie: Kees Hin.

In Filmmuseum Amsterdam.

Een jaar geleden, op 28 mei 2001, overleed de filmmaker Frans van de Staak. Vanaf 1970 bouwde hij in gestaag tempo aan een evenwichtig oeuvre, maar weinigen kenden zijn films.

In kleine kring stond hij in hoog aanzien, en werd zijn werk vergeleken met dat van Johan van der Keuken en Jean-Marie Straub (op zijn beurt een grote fan, die Van de Staak postuum tot een van de drie grootste cineasten van Europa uitriep). Maar veel critici vonden films als *Er gaat*

een eindeloze stoet mensen door mij heen (1981), *Rooksporen* (1991) en *Schijnsel* (1995) te experimenteel en hermetisch.

Vriend en vijand konden het over één ding eens zijn: Van de Staak was altijd eigenzinnig, gedreven, en wars van effectbejag. Zijn atelier, dat ook openstond voor jonge filmmakers, was voldoende toegerust om het hele filmproductieproces – van opname tot montage – in eigen hand te kunnen houden. Veel apparaten had hij zelf in elkaar geknutseld of opgeknapt.

Collega-filmmaker Kees Hin bezocht het atelier in de dagen na Van de Staaks overlijden. Hij nodigde een groot aantal vrienden, collega's en vaste medewerkers uit om er herinneringen op te halen aan de

filmmaker. Al diens spullen lagen er toen nog onaangeroerd, alsof de eigenaar elk moment terug kon keren. Een treffende omgeving voor een gevoelig portret.

De documentaire bevat veel beelden uit de films van Van de Staak, en biedt inzicht in zijn unieke, perfectionistische werkwijze. 'Hij kon van een heel gewoon zinnetje zomaar iets bijzonders maken', vertelt Lidy van Marissing over Van de Staaks voorliefde voor taal.

Kees Hin heeft een vergelijkbare kwaliteit: ook de minder geslaagde interviews weet hij boeiend te maken, alsof er meer gezegd wordt dan er klinkt. *De laatste dagen van het Atelier Frans van de Staak* is een welverdiende, liefdevolle hommage.

PK